

BÖLÜM 1

HASTA İLE GÖRÜŞME VE SAĞLIK ÖYKÜSÜNÜN ALINMASI

Aysun ÇOBADAK ÇALT¹

Giriş

Sağlık alanında çalışanlar için özellikle de hastalarla birebir temasta olan hemşireler ve ebeler için terapötik ortam temel bir husustur. Terapötik ortam, kişinin hizmetler için servise kabulünden önce başlaması gereken bir öğedir. Ayrıca terapötik ortam kişinin kliniğe girer girmez yaşayacağı deneyimi etkiler.

Sağlık çalışanları eğitim süreçlerinde edindikleri bilgi ve beceri ile bakımda rol alan profesyoneller olarak öne çıkmaktadırlar. Hasta bakımında multidisipliner çalışmak zorunda olan sağlık profesyonelleri bilgi, beceri ile birlikte iletişim, problem çözme, öz yeterlilik gibi kavramları da geliştirmek zorundadır. Dolayısıyla sağlık çalışanları terapötik ortam oluşturma deneyimini mesleki eğitime başladığı ilk yıldan başlayarak edinmelidir.

Hastadan mevcut sağlık sorununa yönelik ayrıntılı sağlık öyküsü alma genellikle fizik muayeneden daha fazla ipucu sağlar. Sağlık öyküsünün alınması terapötik iletişim becerilerini, analitik düşünme ve problem çözme becerilerini ortaya çıkarır. Sağlık öyküsünde amaç hasta ile güven ilişkisinin kurulmasını sağlayarak hastanın sorunlarını açıkça ifade etmesini sağlamaktır. Ayrıca sağlık öyküsü hasta ve/veya hastanın ailesinden elde edilen subjektif/öznel verilerin toplanmasına olanak sağlayarak sağlığın geliştirilmesine akut ve kronik sağlık sorunlarına yönelik plan oluşturulmasına katkı sağlar.

¹ Dr., İzmir Karabağlar Belediyesi. a.cobadak@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9796-9058

- » Sağlık çalışanı hizmet sunduğu toplumu tanımalıdır.
- » Toplumun kanaat önderleri olan kişiler ile iletişime geçmelidir. Hizmet verdiği toplumun dini inanışları ve toplumsal özelliklerini öğrenmelidir. Sağlığı etkileyebilecek uygulamaları sorgulamalıdır. Kültürün davranış ve uygulamalara etkisini öğrenmelidir.
- » Bireyin, toplumun sosyo-ekonomik düzeyi hakkında bilgi almalıdır.
- » Kültüre özgü sağlık/hastalık uygulayıcıları ve sağlık bakım uygulamaları hakkında bilgi toplamalıdır.

Sonuç

Sonuç olarak, hemşirelik veya ebelik bir meslek olarak sağlık sektöründe avantajlı bir konuma sahiptir, bu nedenle faaliyetleri diğer mesleki görevlerini, sağlığı geliştirecek ve hastalıkları önleyecek nitelikte olmalıdır. Hasta öyküsünün alınması dinamik bir süreçtir. Hastanın kliniğe girdiği andan taburculuk işlemlerinin tamamlandığı ana kadar devam eder. Multidisipliner hizmet sağlayan sağlık çalışanları bakımın sürekliliğini sağlayabilmek adına terapötik ortamı oluşturmaktan sorumludur. Bakımın sürekliliği, hastalığın daha iyi yönetilmesini sağlar ve bütüncül sağlık yönetiminin geliştirilmesine olanak sunar.

KAYNAKÇA

1. Keltner N, Schwecke LH, Bostrom CE. Milieu management. *Psychiatric Nursing - A Psychotherapeutic Management Approach*, 2nd ed. St. Louis: Mosby Year Book;1995, s.313-328.
2. *Hemşirelik Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları; 2015.
- 3: Ofraz F. Psikiyatri kliniğinde tedavi edici ortam kavramı ve hemşirenin sorumluluklar. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 2006;(7):55-61.
4. Yalom ID. *Existential Psychotherapy*. New York: Basic Books;1980.
5. Pearson P. *Nursing : A Concept-based approach to learning, volume Two* 2nd ed.Pearson Education; 2015.
6. Chu LC. Impact of Providing Compassion on Job Performance and Mental Health: The Moderating Effect of Interpersonal Relationship Quality. *Journal of Nursing Scholarship*. 2017; 49(4):456–465. <https://doi.org/10.1111/jnu.12307>
7. Moreno-Poyato AR, Rodríguez-Nogueira Ó. The association between empathy and the nurse-patient therapeutic relationship in mental health units: a cross-sectional study. *Journal of Psychiatric*.2021;28(3):335-343.DOI: 10.1111/jpm.12675
8. Wright KM. The therapeutic relationship in nursing theory and practice. *Mental Health Practice*.2021. doi: 10.7748/mhp.2021.e1561.
9. Özcan A. *Hemşire- Hasta İlişkisi ve İletişim*. 2. Basım. Ankara:Sistem Ofset;2006.

10. Khoshnazar TA, Rassouli M, Akbari ME, Lotfi-Kashani F, Momenzadeh S, Rejeh N, Mohseny M. Communication needs of patients with breast cancer: a qualitative study. *Indian J Palliat Care*. 2016; 22(4): 402-09. doi: 10.4103/0973-1075.191763
11. Karanikola M, Katerina K, Karolina D, Anna K, Papathanassoglou E. Perceptions of professional role in community mental health nurses: The interplay of power relations between nurses and mentally ill individuals. *Archives of Psychiatric Nursing*. 2018; 32(5):677-687. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2018.05.001>
12. Jones JK. A Phenomenological study of the office environments of clinical social workers. *Health Environments Research & Design Journal (HERD)*. 2018; 11(3):38-48. <https://doi-org.libproxy.uncg.edu/10.1177/1937586718755477>
13. Dossey B, Keegan L, Guzzetta C. *Holistic nursing*. 4th ed. 2005. [Online] https://mis.kp.ac.rw/admin/admin_panel/kp_lms/files/digital/Core%20Books/Nursing/Holistic%20Nursing%20A%20Handbook%20for%20Practice,%204th%20Edition.pdf [Accessed: 31th June 2016]
14. Fourie WJ, McDonald S, Connor J, Bartlett S. The role of the registered nurse in an acute mental health inpatient setting in New Zealand: perceptions versus reality. *International Journal of Mental Health Nursing*. 2005;14(2):134-41. DOI: 10.1111/j.1440-0979.2005.00370.x
15. Peterson MC, Holbrook JH, Von Hales D, Smith NL, Staker LV. Contributions of the history, physical examination, and laboratory investigation in making medical diagnoses. *West J Med*. 1992;156(2):163-5
16. Esin MN. Veri toplama yöntem ve araçları & veri toplama araçlarının güvenilirlik ve geçerliği. Erdoğan S, Nahçıvan N, Esin N (ed). *Hemşirelikte Araştırma Süreç Uygulama Ve Kritik* içinde. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2015. p.195-205.
17. Ohm F, Vogel D, Sehner S, Wijnen-Meijer M, Harendza S. Details acquired from medical history and patients' experience of empathy-two sides of the same coin. *BMC Med Educ*. 2013;13:67.
18. Toney-Butler TJ, Unison-Pace WJ. *Nursing Admission Assessment and Examination*. 2023. StatPearls Publishing; Treasure Island (FL). [Online] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29630263/> [Accessed: 31 June 2023]
19. Litzau M, Turner J, Pettit K, Morgan Z, Cooper D. Obtaining History with a Language Barrier in the Emergency Department: Perhaps not a Barrier After All. *West J Emerg Med*. 2018;19(6):934-937. doi: 10.5811/westjem.2018.8.39146.
20. Dunne C, Dunsmore AWJ, Power J, Dubrowski A. Emergency Department Presentation of a Patient with Altered Mental Status: A Simulation Case for Training Residents and Clinical Clerks. *Cureus*. 2018;10(5):2578. doi: 10.7759/cureus.2578
21. Tortumoğlu G, Okanlı A, Özer N. Hemşirelik bakımında kültürel yaklaşım ve önemi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 2004;1(1):1-12.
22. Türk Dil Kurumu. [Online] <https://www.tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2012/11/14.pdf> [Accessed: 31 June 2023]
23. Leininger M. Transcultural nursing research to transform nursing education and practice: 40 years. *Image J Nurs Sch*. 1997;29(4):341-7. doi: 10.1111/j.1547-5069.1997.tb01053.x.
24. Meydanlioğlu A. Panning of culturally sensitive nursing interventions of a family using culturagram: case report. *Journal of Hacettepe University Faculty of Nursing*. 2019;6(2):13240.

25. Çakır KY, Sevil Ü. Transcultural approach to the patients in gynecology clinics. *Türkiye Klinikleri J public Health Nurs-special Topics*. 2015;1(3):52-61.
26. Taşçı S. Sağlık ve hastalığı etkileyen kültürel faktörler. Seviğ Ü, Tanrıverdi G (ed.) *Kültürlerarası Hemşirelik* içinde. İstanbul Tıp Kitabevi;2012. p.19-55.
27. Özen S. *Sağlık ve sosyokültürel yapı değişkenleri*. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları;1994. p.133-145.
28. Fourie WJ, McDonald S, Connor J, Bartlett S. The role of the registered nurse in an acute mental health inpatient setting in New Zealand: perceptions versus reality. *International Journal of Mental Health Nursing*. 2005;14(2):134-41.